

Jsou sociální pracovníci v domovech pro seniory nadstandard, nebo podstata?

Máme prý v Domově příliš sociálních pracovníků, vyslechl jsem nedávno od jednoho zaměstnance. Kde dříve stačili dva, nyní jsou čtyři – a přitom snižujeme úvazky uklízeček. Je to typický pohled zevnitř, bez znalosti souvislostí, s oblibou říkám: „bez orientace v kontextu“.

Po léta zavedená praxe v domovech pro seniory drží zásadu, že vysokoškolsky vzdělaný „sociální pracovník“ má zajišťovat obložnost lůžek a na všechno ostatní stačí řadoví „pracovníci v sociálních službách“. Mám za to, že je to nepřilíh rozumný pohled na sociální práci. Vždyť přece koupání, polohování, podávání jídla a úprava lůžka nepředstavují sociální práci, ale ošetřovatelství – proto také zaměstnancům, kteří to vykonávají, říkáme pracovníci v sociálních službách a ne sociální pracovníci. Kdo je sociální pracovník, co je sociální práce? Rozhodně sem patří posouzení sociální situace uživatele, porovnání jeho potřeb a možností, které nabízí zařízení. Sociální práce představuje komplexní službu, která uplatněním ošetřovatelských postupů sanuje základní fyzické a psychologické potřeby, a následně je přesahuje směrem k obnově a rozvoji sociálních

kompetencí uživatele, k řešení návazných oblastí, jako jsou vztahy, sebezpečí, komunikace, s cílem doprovázet, podpírat a posilovat. Za tím účelem zaměstnává Domov vysokoškolsky vzdělané sociální pracovníky, motivuje je k systematické práci, vede je k předávání podnětů pro pracovníky v sociálních službách, aby nebyli jen ošetřovateli, aby se stali partnery na cestě, těmi, kdo doprovázejí.

Bez takto orientované sociální práce je domov pro seniory jen odkladištěm, představuje pro stát levnější a pro uživatele dražší alternativu léčebny dlouhodobě nemocných, specializuje se na ošetřovatelství, neplní svůj účel. Sociální práce je podstatou sociálních služeb a důvodem pro jejich samostatnou legislativu a existenci. Sociální práci reprezentuje sociální pracovník. Sociální práci pro 139 uživatelů nelze vykonávat v jednom úvazku, dva jsou málo, čtyři jsou prozatímní kompromis.

Vážím si práce pracovníků v sociálních službách, kteří převzali práci dříve vykonávanou pomocným zdravotnickým personálem a učí se k ní připojovat nadstavbu individuálního plánování

jako základního kamene pro rozvoj sebeobslužných a sociálních kompetencí uživatelů. Trvale počet těchto zaměstnanců zvyšujeme, za poslední rok a půl o více než 30%, protože nároky na jejich práci rostou. Uvědomujeme si však zároveň roli a nezbytnost sociálních pracovníků, vysokoškolsky vzdělaných odborníků na sociální práci.

Protože jsme Domov a ne ústav, platíme čtyři sociální pracovníky, i když se to leckomu nemusí líbit. Protože jsme Domov a ne ústav, chceme se zodpovědně věnovat sociální práci, přestože hlavní náplní každého dne je v pobytových službách našeho typu ono „ošetřovatelství“. Sociální práce v domovech pro seniory je popelkou a tématem pro zítřek. My v Ústí nad Orlicí jsme se rozhodli jít zítřku naproti.

Jan Vojvodík, ředitel

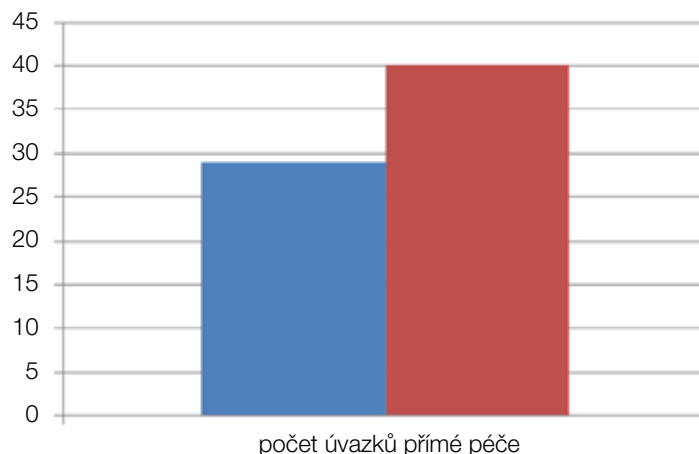
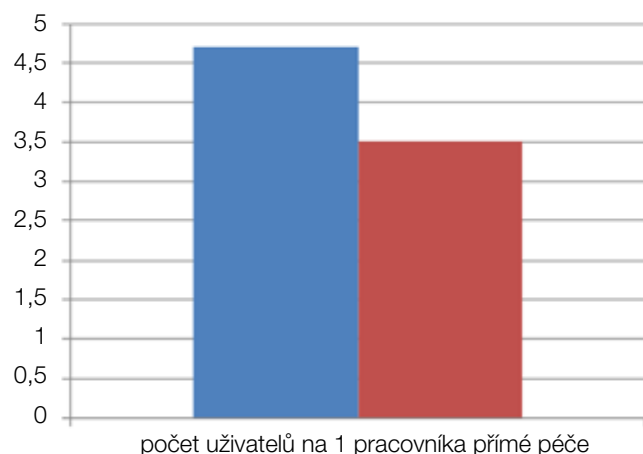

Domov důchodců Ústí nad Orlicí dává práci více lidem

Ve srovnání s jarem 2012 pracuje dnes v Domově důchodců Ústí nad Orlicí o téměř 25% zaměstnanců více. Posílen byl administrativní úsek a především

úsek přímé obslužné péče, kde se počet zaměstnanců navýšil o celou třetinu. Pro rok 2014 plánujeme v Domově další doplnění početního stavu, spojené

s rozvojem nových služeb, které právě připravujeme. Domov důchodců zaměstnává už 90 osob a je tak významným regionálním zaměstnavatelem.

■ 2012 ■ 2013

Domov důchodců Ústí nad Orlicí školil marketing na Slovensku

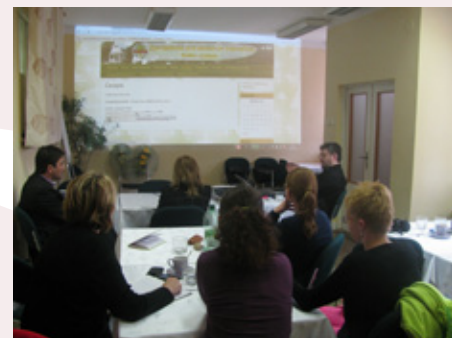
Na pozvání zástupců prešovských sociálních služeb proběhlo 22. a 23. října 2013 školení marketingu zaměřeného na domovy pro seniory. Domov důchodců Ústí nad Orlicí vyvinul pro tyto účely třídní akreditovaný kurz, který v Prešově sloučil do dvou školicích dnů.

konkrétní zařízení, marketingový mix a praktickou výuku základních marketingových nástrojů, to vše vztaženo ke specifickému prostředí sociálních služeb. Motivuje posluchače k tomu, aby si uvědomili, že i sociální služba je firma, funguje na trhu, čelí konkurenci a potřebuje se správně marketingově chovat.

efektivitu sociálních služeb, a přinesl sebou specifické důrazy, díky kterým se v zahajované mezinárodní spolupráci určitě neztratí.

Součástí výjezdu na Slovensko bylo podepsání memoranda o vzniku mezinárodní platformy pro spolupráci v oblasti péče o seniory s demencí a společný brainstorming nad ekonomickými a zdravotnickými aspekty pobytových zařízení sociálních služeb. Navázaná spolupráce bude pokračovat a připravuje se její rozšíření do dalších zemí Evropské unie. Domov důchodců Ústí nad Orlicí se tak připojil k mezinárodní skupině moderních zařízení pro seniory, usilujících o růst kvality a

Domov důchodců Ústí nad Orlicí děkuje svému zřizovateli, Městu Ústí nad Orlicí, za možnost účastnit se mezinárodních projektů. Na oplátku se snažíme své město v zahraničí dobře reprezentovat.

Marketingové školení je v pojetí Domova důchodců Ústí nad Orlicí komplexním produktem zahrnujícím výklad marketingových pojmů, strategické plánování marketingu pro

Rozšíření domova se zvláštním režimem

Od 1. ledna 2014 dojde v Domově důchodců Ústí nad Orlicí k restrukturalizaci lůžkové kapacity. Stávající počet lůžek ve službě domov pro seniory bude snížen ze 115 na 89 a počet lůžek ve službě domov se zvláštním režimem bude zvýšen z 24 na 50. Reagujeme tak na zvyšující se poptávku po umístění seniorů trpících Alzheimerovou chorobou nebo jinými formami demence. S touto změnou souvisejí menší stavební

úpravy, které budou probíhat za provozu a budou plně hrazeny z investičního fondu Domova. Počet lůžek a jejich účelové určení budou tímto zásahem do budoucna optimalizovány a dosažený stav chceme dlouhodobě zachovat, takže další změny kapacity v nejbližších letech neplánujeme.

Sociální služby se dějí na trhu a nezbytně tak podléhají změnám poptáv-

ky. Jsme si jisti, že jdeme správnou cestou, která je v zájmu obyvatel města i jeho okolí a v souladu se současnými trendy v oblasti sociálních služeb.

Uvědomujeme si, že město jako náš zřizovatel projevilo odvahu a schválením našeho strategického záměru udělalo velký krok. Je to rozhodnutí pro stabilitu, rozhodnutí pro budoucnost.

KÁČKO – oběd z Konzumu, slaví úspěch!

Již desítky odběratelů projevily důvěru kuchyni Domova důchodců Ústí nad Orlicí a využívá možnost odebrat náš oběd v praktickém jídelním termonosiči přímo v některé z prodejen Kon-

zumu na území našeho města. Vážíme si svých zákazníků a trvale se snažíme zvyšovat kvalitu použitých surovin i technologie přípravy stravy.

Šéfkuchařka Domova důchodců se školila v Pražském kulinářském institutu, který znáte z televize od pánů Vaňka a Pohlreicha

České omáčky – to bylo téma semináře, kde pod vedením prestižních pražských šéfkuchařů vařila naše šéfkuchařka Renáta Kulichová. Za svůj výkon obdržela pochvalu a certifikát, v ostré konkurenci se rozhodně neztratila a ověřila si, že její znalosti a zkušenosti snesou i srovnání se zkušenými hotelovými kuchaři.

pochvaly nejen od svých každodenních strávníků, ale i od kapel a interpretů vystupujících na akci Město v pohybu, pro které jsme ve spolupráci s městem zajišťovali občerstvení. Snažíme se stále zlepšovat, na plný úvazek u nás pracuje nutriční terapeutka, abychom vařili nejen chutně, ale i rozumně, efektivně a zdravě.

Kuchyně Domova důchodců Ústí nad Orlicí sklídila v uplynulém roce

V Táboře se v říjnu konal 5. Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb

Z kongresu jsme odjeli s množstvím dojmů a několika myšlenkami:

1. Že není možné očekávat řešení od státu, je nutné sami hledat cesty a možnosti vedoucí k efektivitě a synergiím.
2. Že směr, kterým se Domov důchodců Ústí nad Orlicí rozvíjí, je správný a dokonce v něm máme mírný náskok.
3. Že těch, kdo uvažují podobně, je mezi poskytovateli služeb menšina, a proto se zdá, že zbytečně kalíme vodu.
4. Že štěstí přeje připraveným.
5. Že připravenost potřebuje informace a informace vyžadují spolupráci. Nelze být sami, hrát sólově, jít do úniku – je nutné přihrávat a zpracovávat přihrávky, tvořit hru. Podstatné je být na hřišti – a všichni se na hřiště nevejdeme, budoucnost leckoho vytlačí za čáru. Chceme zůstat na hřišti, spolupracovat, mít informace, být připraveni a hrát týmově.

Z historie Domova důchodců Ústí nad Orlicí

Nejen v Domově důchodců Ústí nad Orlicí byl rok 1983 naplněn významnými událostmi. Na mistrovství světa v atletice se česká reprezentantka Jarmila Kratochvílová ve finských Helsinkách stala mistryní světa v bězích na 400 a 800 metrů, o čemž nechybí dobový záznam v kronice Domova. Při Okresních sportovních hrách Okresního ústavu sociálních služeb světové rekordy nepadaly, ale zato vyhráli všichni senioři, kteří se jich v nedaleké Sloupnici zúčastnili.

29. září 1983 navštívili obyvatelé Domova zámek v Nových Hradech a Růžový palouček. To již byla v plném proudu výstavba nové budovy stravovacího provozu Domova, kterou můžete vidět na přiložených fotografiích.

Ve středu 11. května 1983 ovládlo Ústí nad Orlicí hlavní vysílací čas prvního programu Československé televize, která našemu městu od 20 hodin věnovala jeden z dílů cyklu Města našich dnů.

Nedalekým domovem důchodců v Litomyšli tehdy otřásala kauza nedostačné kvality služeb, u nás v Ústí ovšem

bylo všechno v pořádku a jediný, zato příjemný otřes zaznamenala zdravotní sestra Vlasta Kučerová, které se 2. 5. 1983, narodila dcera Aneta.

V místním tisku (Jiskra Orlická) vyšlo v roce 1983 poděkování zdejším zahrádkářům a zaměstnancům moštárny, kteří Domovu věnovali 90 litrů jablečného moštu. Poděkování nyní, po letech, přetiskujeme pro čtenáře DOMA, možná syny a dcery tehdejších dárců.

A příště? Příště se můžete těšit na zastavení v roce 1984.

Všimli jsme si

V nové rubrice chceme zveřejňovat, co nás zaujalo – především v oblastech, které se týkají života seniorů. Dnes tedy začínáme. Všimli jsme si:

- ...že v nedalekém Letohradě přistoupili k celostátnímu Týdnu sociálních služeb velmi aktivně, připravili pro své seniory a nejen pro ně atraktivní besedu, video-projekci, autorské čtení, trénink paměti a výuku v programu Skype.

- ...že ústecký Seniorský klub připravuje zajímavé zájezdy, tentokrát do oblasti Solných komor v Rakousku.
- ...že s klesající volební účastí stoupá význam seniorů jako pravidelných voličů. Nechtějme za seniory předčasně zavírat dveře, jejich zkušenosti se stále mohou prosadit, jejich hlas je opravdu slyšet.
- ...že se po malých krůčcích začíná měnit systémový pohled na soci-

ální práci. Z přehlížené popelky se pomalu se stává oborem, který získává prestiž – a s úbytkem pracovních míst stoupá význam sociálních služeb jako zaměstnavatelů.

- ...že Pardubický kraj není v sociální oblasti mezi ostatními kraji tím, kdo se veze, ale tím, kdo táhne. Že na odboru sociálních věcí vznikají v předstihu rozumné koncepce. Že můžeme být rádi za to, v jakém kraji žijeme a působíme.

Rozhovor DOMA

Dnes s panem Jiřím Klikou, obyvatelem Domova důchodců Ústí nad Orlicí, vedoucím reprezentačního týmu Domova pro VI. Cemjatskou mezinárodní olympiádu seniorů 2014 v Prešově.

Co Vás vedlo k tomu, že jste se rozhodl jít do Domova důchodců Ústí nad Orlicí?

No, rozhodli jsme se tak, protože jsme zjistili, že na práci v baráčku jsme už nestačili. Na tu práci jsme už neměli fyzicky, to bylo uhlí, dřevo, sekání trávy a všechna práce okolo, to už nebylo v našich silách. Manželka potřebovala zvýšenou péči, proto nás do Domova přijali – zdravý senior se dnes do Domova prakticky nedostane, stáří není nemoc.

Jak jste v domově spokojený?

S celkovým děním v Domově jsem spokojen. Co je hodně důležité, je mít tady kamarády, se kterými se člověk stýká a tráví s nimi svůj volný čas. S kamarády člověk může sdílet nadšení a pak tu vládne taková celková pohoda.

Jak v domově trávíte svůj volný čas?

No, svůj volný čas... Účastním se všech akcí, které domov nabízí. Mám rád luštění křížovek a sportovní aktivity. Jsem ochotný chodit na všechny nabízené činnosti. Dokonce docházím i na společná cvičení. Zvažoval jsem i možnost chodit s ostatními seniory společně do divadla. Myslím, že teď jsem svůj volný čas výborně zaplnil. Momentálně jsem plně vytížen. Také navštěvuji kavárničku, kterou tady provozuje Červený kříž. Jsem zvyklý mít kolem sebe společnost a tam mám možnost setkat se s lidmi, popovídat si. Já obecně vyhledávám lidi, se kterými bych si mohl pohovořit. Teď v poslední době jsem dokonce přemluvil osm kolegů seniorů, abychom uspořádali turnaj v šipkách.

Jak jste v domově spokojený s jídlem?

No, mě se neptejte. Já jsem všežravec. I když byla jenom jedna možnost výběru jídla, byl jsem spokojen. Teď ten výběr

ze dvou jídel, to je pro mě úplné dilema. Vůbec nevím, co si mám zaškrtnout, když jsou vedle sebe třeba halušky se zelím a vinná klobása s bramborovou kaší, to není žádná sranda. S kuchařkami jsem také spokojen. Taková dobrá jídla jsme ani doma neměli, lepšího nic u nás není. Takže naprostá spokojenost.

Co Vás v domově překvapilo?

Krátce po příchodu do Domova jsem ztratil manželku, která podlehl vážné nemoci. Já jsem si to takhle vůbec nepředstavoval. Já se vždycky o sebe uměl postarat sám. Měl jsem to, co jsem měl a žil jsem tak, jak jsem uměl a mohl. Byl jsem vždycky aktivní, nebyl jsem zvyklý pasivně čekat na pomoc druhých. Na začátku pobytu v Domově jsem si připadal nevyužitý. Ale postupně jsem si zvykl a naučil jsem se být aktivní a plně trávit svůj volný čas v tomto pro mě novém prostředí. Největším překvapením tedy byl samotný příchod do domova, nechtěl jsem být pasivním a postupně se mi povedlo dosáhnout toho, že jsem naprosto zaneprázdněn aktivitami.

Největší příjemné překvapení jsem v Do-

mově zažil letos v létě. Vůbec jsem netušil, že se s několika obyvateli a zaměstnanci podívám na východní Slovensko. Reprezentovali jsme Domov na pátém ročníku mezinárodní olympiády seniorů v Prešově a bylo to fajn dobrodružství plné nových přátelství. Už trénujeme na příští ročník, a těšíme se, že zase uvidíme slovenské kamarády.

Co byste vzkázal orlickoústeckým seniorům?

Především bych chtěl pozdravit všechny seniory z Orlickoústecka a při této příležitosti bych také chtěl poděkovat vedení Domova a veškerému personálu za obrovskou péči, s jakou se o nás tady starají. A seniorům bych rád vzkázal, aby se toho nebáli, jít do domova důchodců. Je to spíše vzkaz pro ty, co to neznají nebo neví. Já sám jsem nevěděl, do čeho jdu. Bylo to pro mě veliké překvapení. Myslím, že podmínky v domově jsou velice dobře nastavené, že se nikdo nemusí vůbec obávat sem přijít. Je tu zajištěna veškerá péče, ať už se jedná o úklid, praní, hygienu či zdravotnické ošetření, aby si člověk mohl užít klidného stáří. Pokud člověku přeje zdraví a najde si tu nějaké přátele, tak mu tu nechybí vůbec nic.

Napadá Vás něco, co byste rád v domově zlepšil?

Nevím, jestli by se dalo něco zlepšit. Já osobně jsem naprosto spokojen. Nevím, co bych změnil. Je to na každém, co kdo má rád a co potřebuje. Já mám svoje heslo: bavit se a užívat si života. Je tady skvělé zajištění, jak jídlo, tak kultura. Co je však dobrou základnou pro plnohodnotné užívání si života, to je rodina. Když je člověk úplně sám a bez přátel, to je špatné.

S panem Jiřím Klikou rozmlouvaly
Leona Mikulová a Mgr. Veronika Berkyová

Poznámka sociální pracovnice: Není to ale tak, že by se do Domova chodilo zestárnout. K přijetí je potřeba splnit řadu kritérií, mimo jiné prokázat potřebnost dlouhodobé péče s ohledem na zdravotní stav. Pobytové služby sociální péče mají následovat až v okamžiku, kdy rodina seniora ani s využitím terénní sociální péče situaci nezvládá. My jsme zařízení pro uživatele s výrazně sníženou možností sebeobsluhy, i když tomu tak v minulosti nebylo. Domovy důchodců, jaké jsme znali a do kterých se chodilo v klidu stárnout, dnes již neexistují, protože by se neuživily. Od roku 2007 je nahrazují jiné, vhodnější a efektivnější typy služeb. I my ten název „domov důchodců“ udržujeme spíše ze zvyku, ve skutečnosti jsme pobytové zařízení sociálních služeb profesionálně a ze zákona zajišťující tři moderní sociální služby – domov pro seniory, domov se zvláštním režimem (specializované pobytové zařízení pro uživatele s Alzheimerovou chorobou) a odbornou sociální poradnu pro rodiny seniorů trpících Alzheimerovou chorobou. Není samozřejmostí, že v Ústí postupně vznikla taková strategicky významná a komplexní služba – je to vizitkou dobré spolupráce s městem a kvalitou zaměstnanců Domova.

Slyším, ale nerozumím

Každý z nás již jistě zažil situaci, kdy se účastnil školení, prezentace nebo veřejného shromáždění, ze kterého odcházel s pocitem, že polovinu řečeného vůbec neslyšel a přitakával přednášejícímu v okamžiku, kdy tak činilo celé publikum. Domů jste pak odešli s pocitem vyčerpanosti z nadměrné námahy sluchu, abyste z mluveného slova alespoň něco zaslechli.

O sluch se začíná většina z nás zajímat v okamžiku, kdy čím dál častěji žádá své okolí, aby mu zopakovalo své sdělení. Faktem je, že postupem času se sluch nás všech opotřebovává a v pozdějším věku přirozeně ztrácíme schopnost slyšet. Neporozumění mluvenému slovu však nemusí být vždy způsobeno pouze ztrátou sluchu.

Druhým nesmírně důležitým faktorem porozumění mluveného slova je akustika místnosti. Sebepoutavější sdělení přednášejícího nebude publikem přijímáno, pokud je místnost špatně nebo nedostatečně ozvučena. V modernizovaných přednáškových místnostech

jsou proto instalována zařízení, která však pouze zesilují přenos zvuku. Zesílení hlasitosti přednesu však nezaručuje jeho srozumitelnost ani příjemný poslech. Časté zpětné vazby a ozvěny při užívání hlasitého projevu způsobují našemu organismu únavu, bolest hlavy, pocit přehlušení a v dlouhodobém horizontu ztrátu sluchu.

Jako dospělí umíme se vším, s čím se setkáme, nějakým způsobem pracovat. Převědeme-li tuto situaci do školních lavic, kde děti tráví 6-8 hodin denně, je nepravděpodobné, že by se desetileté dítě přihlásilo, aby požádalo svého vyučujícího o zopakování výkladu, protože danou část špatně slyšelo, nebo přes ozvěnu v místnosti nerozumělo. Nechce vybočovat z řady svých spolužáků a tak se raději zdrží jakéhokoli projevu.

Co z takové situace vznikne? Vzhledem k tomu, že dostatečně nerozumí přednesu vyučujícího, nepochopí správně probíranou látku a pokud se o ni nebude zajímat v době samostudia,

REJA spol. s r. o.
– Služby pro Váš sluch

PHONAK
life is on

bude tím ovlivněn jeho konečný úspěch. Druhou možností, kterou v této situaci dítě má, je vyrušování.

A protože neslyší a nerozumí výkladu, najde si vlastní způsob jak se v průběhu výuky zabavit. Jeho chování tak může zároveň ovlivnit chování i prospěch ostatních spolužáků. Přitom řešení těchto situací je jednoduché. Švýcarská společnost Phonak, světový lídr v oblasti poslechové a komunikační technologie, právě na základě poptávky státních vzdělávacích institucí vyvinula technologii Dynamic SoundField. Toto inteligentní řešení poslechu zajišťuje srozumitelný přenos hlasu hovořící osoby všem zúčastněným v místnosti bez ohledu na její akustické parametry a všudypřítomnou hladinu šumu. Předností Dynamic SoundField oproti klasické ozvučovací technice je snadné uživatelské ovládání, prostorová nenáročnost a plně automatické nastavení hlasitosti.

Více na www.komunikacnisystem.cz

